

Eduard Sanahuja

Compàs d'espera

M'has ensenyat
que la respiració mou les mares,
que hi ha tendresa al banc dels desertors,
que tots els moviments inclinen les parpelles.
Cap dels teus mots
ha naufragat incomprensiblement,
ni la ranera
de quan la mort camina mig descalça.

DORMENT I

Dorment, fa temps que dorms,
immòbil, i jo et vetllo.
El meu rosari d'ossos,
sempre despert enmig
dels teus pulmons primíssims,
ha envellit contemplant-te.
No m'interessa res
més enllà del teu somni,
el partit,
la partida,
la carambola eterna d'un billar sense bandes,
la història en negatiu del tot irreversible,
la decisió dels morts,
l'últim sopar amb la vida.

DORMENT II

Quan et pregunto on dorms,
no et pregunto pel llit que configura
el teu segment discret i horitzontal.
No et pregunto tampoc
sota quin sostre
t'aventures als límits de la son.
No vull saber del jaç ni del llençol,
ni d'una nit on l'acampada és fèrtil.
Dorment, quan et demano on dorms,
només pregunto
en quin dels mons
ets l'únic.

DORMENT III

En el teu món, la boira no hi té lloc,
ni la tenebra fina,
ni els minúsculs cabells de la pols que voleia.
Tot és diàfan com els bocins de vidre
que en clavar-se en el peu
obren la llum
a la pedagogia del dolor.
No hi ha res més real
que el patiment del somni,
quan els ulls que il·luminen els teus ulls
volen cobrar-te pels serveis
i has perdut la moneda,
i no la trobes,
i sents que et tornes cec
i que les dents et cauen.

DORMENT IV

Els teus mots irreals han fet un cau
on el llenguatge escriu el testament.
Jo no entenia res,
però m'agradava
conviure amb el misteri de la son.
M'has ensenyat
que la respiració mou les mareas,
que hi ha tendresa al banc dels desertors,
que tots els moviments inclinen les parpelles.
Cap dels teus mots
ha naufragat incomprensiblement,
ni la ranera
de quan la mort camina mig descalça.

DORMENT V

Dorment, si et despertessis
sense la serp del somni embolcallant-te el coll,
és gairebé segur que oblidaries
la ingravidesa que t'ha domesticat.
Ningú vol recordar-se de les claudicacions,
de quan només som vàlids per implorar pietat.
Dorment, si et despertessis
el món seria just, i l'univers, equànime.
però no et despertaràs,
perquè la llei del somni
és la llei més severa:
a tu, desterrament;
a mi, supervivència.

DORMENT VI

Sense voler-ho,
m'has demanat que et mati,
i ho he fet malament.
Perdut en l'aldarull del teu calidoscopi,
he errat el cop.
Ningú no ens ha educat per tragar amb la mort,
per no ser febles
quan no hi ha més opció
que prescindir de tot el que ens ensenyen,
l'ortodòxia, la llei, la veritat,
els dogmes, els pecats, els sacrilegis,
la mala bava dels qui estan desperts
i s'entesten
a posar el foc en ordre i a botonar la vida.
Tot ho fem malament, i en som culpables.
Fa vergonya no ser el fill que algú voldria.
Fa molta pena jeure tan a prop i tan lluny
d'això que en diuen pau.
Fa por tallar unes mans damunt d'un precipici.
Perdona'm, si és que pots.
Jo no em puc perdonar,
ni penso que el perdó
sigui un consol durable.

DORMENT VII

Dorment,
mai no hi ha prou morfina quan el llop no té ulls
i els fills s'han amagat.

MENÚS

Com els plats combinats passen els dies,
com un menú de temps i de paraules,
amb guarniment d'accions i nits absurdes.
En el festí que menges i et devora
fent de tu i de l'entorn un sol estómac,
tot està numerat i tot té un preu.
Ara el número dos, que no duu postres,
demà el número cinc, amb salsa trista,
després un got d'amor i sal amarga
amb el número set, el plat de feina.
Quan ho has engolit tot, ja no tens gana
ni ganes de tastar les noves viandes;
trobes arreu un únic regust d'oli
de refregits. Ni carn ni peix. Barreja
de tot el que ha passat per la paella
abans que t'asseguessis a la taula.
Arribats a aquest punt, no repeteixes.
Només marxar t'excita la saliva:
deixar el banquet i tots els seus sucus gàstrics
i esdevenir una substància inerta,
ser mineral, ser roca, ser una pedra
indiferent al cicle alimentari.

CRUELS ÀNGELS DE LA MORT

A Màrius Torres i M. Mercè Marçal

L'àngel de la primera mort no porta cap espasa.
M'ha mirat fit a fit amb la boca torçada
cada cop que ha alenat la fressa d'un amic.
Sé que no sap plorar i que fa cara d'àngel
desarmat i malalt i feble de la ment.
M'ha ignorat com s'ignora un nom impronunciable.
Però jo m'agenollava i li besava un peu
que tenia unes ungles perfectament humanes.

L'àngel de la segona mort s'afanya amb una llança.
La clava amb la modèstia del picador suplent,
d'executor civil del codi d'unes bèsties
que creuen que és possible pactar les nits de goig.
L'àngel aquest beu sang i no defuig el sexe.
Sovint he desitjat que em matés amb passió.
Però et mata sense mal, amb urpes d'anestèsia.
I mentre mors presents que encara et resta el somni
i que despertaràs per viure un altre amor.

L'àngel de la tercera mort té veu de matinada.
Sempre es vol fer notar. És exhibicionista.
Duu una filera d'ungles que no són d'animal.
Són ungles sense dits, i són dits sense mans.
Són l'ungla que ha extraviat la pell on aferrar-se.
Són el que sol restar després d'un genocidi.
Són allò que no tens i que ja no pots perdre
i que deixa de ser, de sobte, imprescindible.
L'àngel tercer dispara al centre del poema
amb el foc d'una mort que no fa por quan crema.

SALA D'ESPERA

M'han receptat que esperi.
Entro a la sala
on esperar serveix per esperar.
Les cadires acullen el silenci
de tots els qui esperem
que algú ens digui pel nom.
Aquí el temps no té pressa.
Es posa l'uniforme i puja a la tarima
per escriure amb el guix del compte enrere
els darrers epitafis del record.
Com els mestres d'abans, autoritari,
ens mana acabar els deures:
hem de posar sentit a cada un dels fonemes
i redactar la vida que ens hauria agradat.
Com que el temps no té límit a la sala d'espera,
el millor és ser pacient
i obedient com un mort.